

50 JAAR REGIONALE VERENIGING NATUUR EN LANDSCHAP NATUURPUNT OOST-BRABANT

Terugblik op een geslaagde viering 50 jaar Natuurpunt Oost-Brabant, Regionale Vereniging Natuur en Landschap, op de weide van Rock Werchter

We registreerden op **19 september** niet minder dan 633 bezoekers. We kunnen dus van een succes spreken qua opkomst.

Ver(be)wondering over verenigingsmarkt met stands van de afdelingen

Bezoekers van buiten de vereniging en van buiten de regio keken met verwondering en bewondering naar de stands van onze afdelingen. De stands brachten de lokale verenigingswerking in beeld: een terugblik op de voorbije 50 jaar en een vooruitblik naar de komende 20 jaar. Elke afdeling deed dit met enthousiasme en vanuit een gedreven engagement waardoor de ziel van de werking van onderuit goed naar boven kwam.

Bij de stands stonden ook de banners van de campagne **'Robuuste Valleien voor klimaatbuffering en versterking biodiversiteit'** opgesteld. Hiermee zette Natuurpunt Oost-Brabant én de problematiek én haar pionierswerking rond integrale aanpak van waterbeheer, biodiversiteit, natuurontwikkeling en klimaat in de kijker. En dit niet alleen met grote principes maar concreet uitgewerkt voor de verschillende valleien binnen haar werkingsgebied.

De rondleiding van de personaliteiten langs de stands toonde aan en illustreerde visueel hoe 50 jaar werking van onze vereniging het verschil heeft gemaakt en nog maakt voor het landschapsbeeld in Oost-Brabant en voor de reservatenuitbouw en de biodiversiteit.

Onze resultaten en de nadruk op onze specifieke rol en opdracht kwam alleszins bij de aanwezige personaliteiten en genodigden goed over. Hierdoor zal onze beleidswerking ongetwijfeld een boost krijgen en de dialoog met de verschillende beleidsinstanties versterkt worden. De pers nam ook de toekomstvisie op.

Ambitieuze vooruitkijken: uitbouw 30% natuurgebied in samenhangende complexen en groenblauwe dooradering van het landschap

Het is intussen duidelijk dat we in Oost-Brabant een breed en gedragen verhaal hebben dat voortbouwt op een lange werking. Nu kijken we echter vooral ambitieus vooruit. Het streefbeeld dat ons voor ogen staat, is dat van grote samenhangende natuurcomplexen op ecosysteemniveau met een rijke biodiversiteit die tevens dienstdoen als klimaatbuffer en spons voor de waterhuishouding. En dat onlosmakelijk verbonden met een kwaliteitsvol en aantrekkelijk landschap en een landbouw die oog heeft voor milieu- en natuurkwaliteit. Daarnaast is vergroening en de leefbaarheid in de bebouwde omgeving van essentieel belang.

De vereniging wil zich ook expliciet en bewust blijven positioneren met haar sterke beleidswerking en als waakhond van het milieu- en natuurbelang bij het vergunningenbeleid.

Vrijwilligers op alle niveaus maken de vereniging

De organisatie en het verloop van de dag weerspiegelde de vrijwilligerswerking – het DNA van onze vereniging – over heel de lijn: bij de opbouw van de stands, de organisatie van onthaal, catering en organisatie op het terrein en de begeleide wandeling langs het natuurgebied van de Anti-tankgracht, dat door Natuurpunt Haacht is tot stand gebracht en waar natuur en erfgoed samengaan.

NPOB VIERT was vooral een ontmoetingsdag voor veel vrijwilligers, medewerkers van vroeger en nu, van gewone gezinnen met een hart voor natuur en met vele genodigden. Contacten werden gelegd of hernieuwd. Het feest toonde een grote vrijwilligersfamilie van gedreven en geëngageerde mensen, bekommerd om natuur en milieu voor de huidige en toekomstige generaties.

- 20 afdelingen richtten een afdelingsstand in op de weide van Rock Werchter. Foto Eric Malfait
- Ondertekening Biodiversiteitscharter NPOB door gemeente Rotselaar. Foto Frank Maes
- Optreden Vlierbeekband, een band van Natuurpunt vrijwilligers van afdeling Leuven

Bij het slot kregen de aanwezige stichters en de vrijwilligers met een lange staat van dienst een oorkonde uit waardering voor hun inzet.

Onze bijzondere dank gaat uit naar alle afdelingen en JNM voor hun participatie aan de verenigingsmarkt met hun stand en enthousiaste permanentie. Dank ook aan de muziekbands die het feest opluisterden.

In het bijzonder willen we de gastafdelingen Rotselaar, Haacht en Tremelo danken voor de inzet van zoveel vrijwilligers. Dank ook aan het team dat de campagne en de afdelingsposters coördineerde.

- Vrijwilligers geven uitleg aan de genodigden bij hun afdelingsstand. Foto Frank Maes
- Genodigden luisterden geïnteresseerd bij de rondleiding. Foto Frank Maes
- Uitreiking oorkonde aan vrijwilligers NPOB met een lange staat van dienst. Foto Deroey BMB

Bij het praatcafé gaven vier sprekers hun visie op de uitdagingen en toekomstperspectieven: Kris Decler (INBO, volgt de Europese Biodiversiteitsstrategie), Tobias Ceulemans (onderzoeker KULeuven), Luc Vervoort (onze Hagelandkenner bij uitstek) en Ronald Jacobs (verantwoordelijke beleidswerking NPOB).

Ook de voorzitter van Natuurpunt Vlaanderen nam het woord om de vereniging proficiat te wensen met haar 50 jaar inzet voor natuur en landschap.

Kris Decler,
Instituut voor Natuur- en
Bosonderzoek (INBO)

17% van Vlaanderen of 237 000 ha heeft een beschermingsstatuut voor natuur (huizen, tuinen en wegen afgetrokken), maar dat betekent helaas niet dat die natuur er is veiliggesteld voor de toekomst. Op 6 van de 17% of 73 000 ha

komt zelfs geen vlakdekkende natuur (meer) voor, hoogstens nog wat kleine landschapselementen. Slechts in 3 van de 17% of zo'n 35 000 ha geniet hoogwaardige natuur een strikte bescherming als natuurreserveaat. De natuur in Vlaanderen is dus erg versnipperd en te weinig gebufferd tegen de impact van klimaatverandering en allerlei milieudrukken. In de Europese Biodiversiteitsstrategie 2030 wordt aan de Europese lidstaten gevraagd om een ecologisch netwerk van robuuste natuur te realiseren van 30% van de oppervlakte. Er komt ook een nieuwe Europese natuurherstelwet die bindende doelen voor herstel van bossen, wetlands en graslanden zal opleggen voor klimaatadaptie en mitigatie. Dit moet de toekomstige ambities van de Vlaamse overheid en bij uitbreiding Natuurpunt als actor 'te velde' op scherp stellen.

Tobias Ceulemans, onderzoeker KULeuven

De doelstellingen voor de volgende decennia blijven ongewijzigd: méér natuur met een hoge milieukwaliteit en biodiversiteit. Maar het speelveld is ondertussen veranderd door de bijkomende landschapsverwaarlozing, cumulatieve stikstofdepositie, verdere urbanisatie en toenemende klimaatwijziging. Desondanks moeten we weerstaan aan de verleiding om de lat dan maar lager te leggen, maar net extra middelen toewijzen aan vrijwillige en professionele terreinbeheerders voor het duurzaam leveren van topkwaliteit over de steeds groeiende oppervlakte in steeds moeilijker omstandigheden. Hoewel de verantwoordelijkheid van de natuurvereniging hiervoor nog nooit zo groot was, zal iedereen zijn steentje moeten bijdragen, inclusief academici zoals ik.

Luc Vervoort,
medewerker van het
eerste uur en vrijwilliger
NPOB

De keuze die de vereniging destijds heeft gemaakt om – ondanks enorme financiële en zoveel andere aanspraken op onze vrijwilligers – zelf natuurgebieden aan te kopen en te beheren, is de juiste

geweest. Ze zijn vandaag ontegensprekelijk de sterkhouders van de biodiversiteit. De alarmerende situatie in het buitengebied vereist evenwel dat hier nog een tandje wordt bijgestoken. Want dat natuurgebieden niet los kunnen gezien worden van het overige landschap is nog eens duidelijk gebleken bij de laatste watersnood: ze ondergaan mee alle nefaste gevolgen van het gebetonnerde en het steeds grootschaliger landbouwgebied! Daar ligt een zeer grote uitdaging voor de toekomst. We moeten passen voor de verdere 'polarisering' van het landschap en de hand uitsteken naar iedereen die de gehele leefomgeving biodiverser, klimaatrobuust en meer leefbaar wil maken.

Ronald Jacobs,
verantwoordelijke
beleidswerking NPOB

Het verleden leert ons veel over de weg naar de toekomst. Natuurpunt Oost-Brabant was geen meeloper, waarvoor bewondering en applaus. We hadden meer dan eens het lef de voet tussen de deur te steken met dikwijls mooie,

natuurlijke groene en blauwe resultaten. Kleine problemen als vuilverbranding, containerparken, waterzuivering, verkavelingen, enz., stonden naast het bouwen aan een groene structuur steevast op het menu.

Ook grotere problemen als verkavelingen, rechtstrekking van waterlopen gingen we niet uit de weg. Veel, zeer veel kon verwezenlijkt worden door die gepassioneerde vrijwilligers. Proficiat. Maar vandaag staan we voor een bijkomende grote uitdaging, een uitdaging die allesomvattend is en klimaat noemt. Op onze lauweren rusten is door het bewustzijn waarmee we geïnfecteerd zijn onmogelijk geworden in dit mensenleven.

We spreken ook veel over polarisering maar de urgentie van het klimaat zal van onze tegenstanders bondgenoten maken. We moeten dan ook iedere dag ons meer bewust zijn dat we allen samen tot het uiterste moeten gaan om alle milieuproblemen aan te kaarten en aan te pakken. Er is geen andere keuze!

Natuurpunt op kop, in samenwerking met iedereen, moeten we strijden voor de redding van biodiversiteit en klimaat. Als bewust Natuurpunter hebben we meer nog dan alle anderen de plicht ervoor te zorgen dat we iedereen wakker schudden en meekrijgen. We moeten de voet niet alleen tussen de deur steken maar proberen met die voet iedereen een besef van hoogdringendheid te schoppen. Zodat de toekomstige generaties binnen 50 jaar zullen zeggen: Respect, Natuurpunt Oost-Brabant was zich bewust van de biodiversiteits- en klimaatproblemen en ze deden wat in hun mogelijkheden lag door actief te handelen. Laat ons ervoor zorgen dat onze kleinkinderen en de vierders van 100 jaar Natuurpunt Oost-Brabant fier zijn op hun vereniging.

Bart Vangansbeke,
voorzitter Natuurpunt
Vlaanderen

Natuurpunt Oost-Brabant mag terecht fier zijn op zijn werk. Het was één van de pioniers van het natuurbehoud in Vlaanderen en de vereniging heeft sindsdien een ongelooft succesvol parcours afgelegd. Tot op vandaag zijn jullie een

voorbeeld voor veel regionale verenigingen binnen Natuurpunt qua vrijwilligers- en beleidswerking, ledenuitbouw, reservatenvorming, natuurbeheer en landschapszorg. Een dikke proficiat met jullie 50te verjaardag!